

EUROPSKA KOMISIJA

GLAVNA UPRAVA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE, INDUSTRIJU, PODUZETNIŠTVO TE MALE I
SREDNJE PODUZETNIKE
GLAVNA UPRAVA ZA MIGRACIJE I UNUTARNJE POSLOVE

Bruxelles, 24. kolovoza 2020.
REV2 – zamjenjuje obavijest („eksplozivni
za civilnu uporabu” – REV1) od 22.
studenoga 2019.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O EKSPLOZIVIMA ZA CIVILNU UPORABU I PREKURSORIMA EKSPLOZIVA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020. Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini³.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁴, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

Savjet sudionicima:

Kako bi se pripremili na posljedice navedene u ovoj obavijesti, sudionicima se posebno savjetuje da:

- osiguraju da certifikaciju obavi prijavljeno tijelo EU-a;

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, SL L 29, 31.1.2020., str. 7. („Sporazum o povlačenju”).

³ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁴ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

- osiguraju usklađenost s obvezama za uvoznike;
- osiguraju da prijevoz eksploziva unutar EU-a odobri nadležno tijelo u državi članici primatelja;
- prema potrebi prilagode obilježavanje i označivanje proizvoda; te
- osiguraju da šira javnost poštuje zabrane i ograničenja stavljanja na tržište i uporabe prekursora eksploziva.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na carinske postupke za uvoz ili izvoz. Za te su aspekte u pripremi ili su objavljene druge obavijesti⁵.

Postoji i općenitija obavijest o zabranama i ograničenjima, uključujući uvozne/izvozne dozvole.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja propisi Unije o eksplozivima za civilnu uporabu⁶ i propisi Unije o prekursorima eksploziva^{7 8} prestaju se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu⁹. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

1. EKSPLOZIVI ZA CIVILNU UPORABU

1.1. Obveze uvoznika, postupci ocjenjivanja sukladnosti i prijavljena tijela

„Obavijest sudionicima – povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a u području industrijskih proizvoda”¹⁰ relevantna je i za pravila EU-a o eksplozivima za civilnu uporabu. To se posebno odnosi na zahtjev za posjedovanje potvrde koju nakon isteka prijelaznog razdoblja izdaje

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr

⁶ Direktiva 2014/28/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje eksploziva za civilnu upotrebu na tržištu i nadzoru nad njima, SL L 96, 29.3.2014., str. 1.

⁷ Uredba (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, SL L 39, 9.2.2013., str. 1.

⁸ Od 1. veljače 2021. primjenjivat će se Uredba (EU) 2019/1148 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva te se njome zamjenjuje Uredba (EU) br. 98/2013, usp. Uredba (EU) 2019/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, SL L 186, 11.7.2019., str. 1.

⁹ U vezi s primjenjivosti tog zakonodavstva na Sjevernu Irsku vidjeti dio C ove obavijesti.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/notice_to_stakeholders_industrial_products.pdf

prijavljeno tijelo EU-a i na identifikaciju gospodarskih subjekata. Gospodarski subjekt s poslovnim nastanom u EU-u koji iz Ujedinjene Kraljevine prima eksplozive za civilnu uporabu i koji se prije isteka prijelaznog razdoblja smatrao distributerom EU-a postaje uvoznik za potrebe Direktive 2014/28/EU.

1.2. Označivanje eksploziva za civilnu uporabu

U skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive Komisije 2008/43/EZ o uspostavljanju sustava za identifikaciju i sljedivost eksploziva za civilnu uporabu¹¹, koja se primjenjuju na temelju članka 51. stavka 3. Direktive 2014/28/EU, proizvedeni ili uvezeni eksplozivi moraju se označivati jedinstvenom identifikacijskom oznakom. U skladu s člankom 3. stavkom 5. drugim podstavkom Direktive 2008/43/EZ, ako je proizvodni pogon smješten izvan EU-a i proizvođač nije registriran u EU-u, uvoznik mora kontaktirati s nadležnim tijelima države članice uvoznice kako bi se tom proizvođaču dodijelila oznaka.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja smatrat će se da su proizvodni pogoni u Ujedinjenoj Kraljevini smješteni izvan Unije te će im biti potrebna oznaka koju dodjeljuje nacionalno tijelo države članice EU-a uvoznice.

U skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2008/43/EZ, ako se eksplozivi za civilnu uporabu proizvode u EU-u za izvoz, jedinstvena identifikacijska oznaka nije potrebna ako treća zemlja uvoznica zahtijeva oznaku kojom se omogućuje praćenje eksploziva. Odgovor na pitanje primjenjuje li se nakon isteka prijelaznog razdoblja ovo izuzeće na eksplozive za civilnu uporabu koji se proizvode u EU-u radi izvoza u Ujedinjenu Kraljevinu ovisit će o tome hoće li Ujedinjena Kraljevina nakon isteka prijelaznog razdoblja utvrditi nacionalne zahtjeve za identifikaciju.

1.3. Prijevoz eksploziva za civilnu uporabu

U skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2014/28/EU, prijevoz¹² eksploziva mora odobriti nadležno tijelo u državi članici primatelja.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja prijevoz eksploziva za civilnu uporabu u Ujedinjenu Kraljevinu, iz nje i kroz nju više nije prijevoz unutar EU-a. Umjesto toga, te će se pošiljke smatrati uvozom odnosno izvozom.

Odobrenja za prijevoz koja je nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine izdalo na temelju članka 11. stavka 2. Direktive 2014/28/EU prije isteka prijelaznog razdoblja više ne vrijede nakon isteka prijelaznog razdoblja.

¹¹ SL L 94, 5.4.2008., str. 8.

¹² Prijevozi su fizička premještanja eksploziva na području Unije, usp. članak 2. stavak 6. Direktive 2014/28/EU.

2. PREKURSORI EKSPLOZIVA

2.1. Zabrana uvoza za pojedinačne korisnike: dozvole

Nakon isteka prijelaznog razdoblja uvođenje određenih prekursora eksploziva iz Ujedinjene Kraljevine u EU od strane pojedinačnih korisnika zabranjeno je te dopušteno samo u određenim okolnostima kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 98/2013 i, od 1. veljače 2021., u Uredbi (EU) 2019/1148.

Tom se uredbom i dalje zabranjuje uvođenje, posjedovanje i uporaba određenih prekursora eksploziva od strane pojedinačnih korisnika. Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom države članice, pojedinačni korisnik može podnijeti zahtjev za dozvolu u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2019/1148 za nabavu, uvođenje, posjedovanje ili uporabu određenih prekursora eksploziva. Popis prekursora eksploziva na koje se primjenjuju ta ograničenja nalazi se u Prilogu I. Uredbi. Država članica može priznati dozvole koje su izdale druge države članice¹³.

Ta se ograničenja primjenjuju samo na pojedinačnoga korisnika, dakle na svaku fizičku ili pravnu osobu koja djeluje u svrhe koje nisu povezane s njezinom trgovačkom, poslovnom ili profesionalnom djelatnošću. Zabrana uvoza prekursora eksploziva stoga se ne primjenjuje na profesionalne korisnike i gospodarske subjekte.

2.2. Obveze gospodarskih subjekata i internetskih tržišta

Uredbom (EU) br. 98/2013 utvrđuje se nekoliko obveza gospodarskih subjekata, uključujući obvezu otkrivanja i prijavljivanja sumnjivih transakcija prekursorima eksploziva. Obveza otkrivanja i prijavljivanja sumnjivih transakcija prekursorima eksploziva i dalje je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1148 te je izričito proširena i na internetska tržišta¹⁴.

Ako gospodarski subjekti sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini stavljaju na raspolaganje regulirane prekursore eksploziva u EU-u i ako internetska tržišta pružaju usluge stavljanja na raspolaganje reguliranih prekursora eksploziva u EU-u, obvezuju ih i ti propisi. Komisija je donijela smjernice¹⁵ za olakšavanje provedbe Uredbe (EU) 2019/1148.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

1. EKSPLOZIVI ZA CIVILNU UPORABU STAVLJENI NA TRŽIŠTE

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na

¹³ Članak 6. stavak 7. Uredbe (EU) 2019/1148.

¹⁴ Članak 9. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1148.

¹⁵ Obavijest Komisije – Smjernice za provedbu Uredbe (EU) 2019/1148 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva C/2020/3756, SL C 210, 24.6.2020., str. 63.

raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja.¹⁶

Za potrebe te odredbe, „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno.¹⁷ „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma.”¹⁸

Primjer: Pojedinačni eksploziv za civilnu uporabu koji je označen jedinstvenom identifikacijskom oznakom koju je dodijelilo nacionalno tijelo Ujedinjene Kraljevine i koji proizvođač sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja proda veletrgovcu sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini može se i nakon isteka prijelaznog razdoblja prodavati u Uniju bez potrebe za ponovnim označivanjem.

Kad je riječ o miješanim eksplozivima na licu mjesta, završna faza proizvodnje samo je trenutak proizvodnje na licu mjesta. Svaki eksploziv koji nije „proizveden na licu mjesta ” prije isteka prijelaznog razdoblja prijavljeno tijelo EU-a stoga mora ponovno ocijeniti.

2. TEKUĆA KRETANJA PREKURSORA EKSPLOZIVA

Člankom 47. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se, pod uvjetima koji su u njemu utvrđeni, kretanje robe koje je u tijeku na kraju prijelaznog razdoblja smatra kretanjem unutar Unije u pogledu zahtjeva za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz u pravu EU-a.

Primjer: Određena pošiljka prekursora eksploziva koja se na kraju prijelaznog razdoblja kreće između Unije i Ujedinjene Kraljevine i dalje može ući u Uniju ili Ujedinjenu Kraljevinu kao da je riječ o kretanju između dviju država članica, tj. ne zahtijeva se uvozna dozvola.

¹⁶ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

¹⁷ Članak 40. točke (a) i (b) Sporazuma o povlačenju.

¹⁸ Članak 40. točka (c) Sporazuma o povlačenju.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.¹⁹ Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnoj suglasnosti Zakonodavne skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja.²⁰

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra kao da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom.²¹

U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se Direktiva 2014/28/EU i Uredba (EU) 2019/1148 primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom.²²

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Konkretno, to među ostalim znači sljedeće:

- Eksplozivi za civilnu uporabu koje proizvođači iz Sjeverne Irske stavljaju na tržište ili ih upotrebljavaju za vlastite potrebe moraju biti u skladu s odgovarajućim odredbama Direktive 2014/28/EU.
- Eksploziv za civilnu uporabu / prekursor eksploziva otpremljen u Sjevernu Irsku iz treće zemlje ili Velike Britanije jest uvoz/unos za potrebe Direktive 2014/28/EU, Uredbe (EU) br. 98/2013 i Uredbe (EU) 2019/114.
- Eksploziv za civilnu uporabu proizveden u Sjevernoj Irskoj za izvoz u Veliku Britaniju označava se jedinstvenom identifikacijskom oznakom osim ako Velika Britanija zahtijeva identifikacijsku oznaku kojom se omogućuje praćenje eksploziva u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2008/43/EZ.
- Uvoznik i ovlašteni predstavnik mogu imati sjedište u Sjevernoj Irskoj za potrebe Direktive 2014/28/EU.
- Ako se odredbama prava Unije zahtijeva jedinstvena oznaka države članice, mora se navesti oznaka „UK (NI)”²³.

¹⁹ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

²⁰ Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²¹ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²² Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 19. Priloga 2. tom protokolu.

- Potvrde o sukladnosti koje izda prijavljeno tijelo u EU-u valjane su u Sjevernoj Irskoj.
- Potvrde o sukladnosti koje izda tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u Velikoj Britaniji nisu valjane u Sjevernoj Irskoj.

Međutim, Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom

- sudjeluje u donošenju odluka Unije²⁴,
- pokrene postupak prigovora, zaštitni ili arbitražni postupak u mjeri u kojoj se ti postupci odnose na propise, norme, ocjene, registracije, potvrde, odobrenja i ovlaštenja koja su izdale ili provele države članice EU-a,²⁵
- pozove se na načelo zemlje podrijetla ili uzajamno priznavanje za aktivnosti koje obavljaju nadležna i druga tijela sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini²⁶.

Konkretno, zadnja točka među ostalim znači sljedeće:

- Potvrde o sukladnosti koje izdaju prijavljena tijela u Sjevernoj Irskoj valjane su samo u Sjevernoj Irskoj. Ni te potvrde ni ta izvješća nisu valjani u EU-u²⁷. Ako eksplozive za civilnu uporabu certificira prijavljeno tijelo u Sjevernoj Irskoj, oznaka „UK(NI)” mora se navesti pokraj oznake „CE”²⁸. Na temelju te posebne oznake identificiraju se eksplozivi za civilnu uporabu koji se mogu zakonito staviti na tržište u Sjevernoj Irskoj, ali ne i u EU-u.
- Dozvola u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/1148 koju je izdala Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne priznaje se u državama članicama EU-a.

Na internetskim stranicama Komisije o propisima Unije o eksplozivima za civilnu uporabu (https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/legislation_hr#explosives) i prekursorima eksploziva (https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/counter-terrorism/protection/implementation-explosives-precursors-legislation_en) nalaze se opće informacije. Te će se stranice prema potrebi dodatno ažurirati dodatnim informacijama.

²³ Članak 7. stavak 2. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj. Moguće je da će zbog tehničkih ograničenja, koja su obično povezana s bazama podataka, oznaka države morati sadržavati samo dvije znamenke. U tom slučaju treba upotrijebiti nedodijeljenu kombinaciju znamenki.

²⁴ Ako je potrebna razmjena informacija ili uzajamno savjetovanje, to će se odvijati u Zajedničkoj savjetodavnoj radnoj skupini uspostavljenoj u skladu s člankom 15. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁵ Članak 7. stavak 3. peti podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁶ Članak 7. stavak 3. prvi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁷ Članak 7. stavak 3. četvrti podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁸ Članak 7. stavak 3. četvrti podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

Europska komisija

Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike

Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove